

 PRPF

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Verkiezingsprogramma
Europese verkiezingen 1984

1. INLEIDING: GEHOORZAAMHEID IN VERANTWOORDELIJKHEID

„Hier sta ik, ik kan niet anders”.

Deze historisch geworden woorden van Luther typeren misschien wel het beste de *positie* van een christen-politicus in het Europeparlement. Hij zal daar (moeten) staan in gehoorzaamheid en verantwoordelijkheid aan de Here God.

Werk en woorden van deze hervormer hebben, met die van andere hervormers die oproepen tot een terugkeer tot het levende Woord van God en tot gelovige overgave aan Hem, door Gods zegen een golf van waarachtige, geestelijke en maatschappelijke hervorming en vernieuwing (de Reformatie!) over Europa doen gaan.

De geschiedenis van het leven van Luther, Calvijn en zovele anderen, maakt duidelijk wat God kan en wil doen met het werk van wie Hem gehoorzaamt, hoe nietig dat werk in mensenoog ook mag lijken. Hij is het, die de geschiedenis leidt!

Vanuit die belijdenis ziet de RPF het dan ook als haar roeping om in het Europeparlement werkzaam te zijn met het oog op het behoud en de versterking van het beslag van Gods Woord op het openbare leven in Europa. Jezus Christus is Koning, ook in Europa.

Daarbij gaat het de RPF niet in de eerste plaats om de macht van het aantal, maar om de kracht van het beginsel, en daarin om het gezag en de eer van God.

Ook in het Europeparlement in Straatsburg wijzen op de Koning der Koningen, de Redder der wereld en naar Zijn wetten ten leven.

We realiseren ons zeer wel, dat er te Straatsburg ook andere Schriftgetrouwe christenen werkzaam kunnen zijn in de Europese politiek. We verlangen ernaar om met hen tot samenwerking te komen, zowel binnen als buiten het kader van de Europese samenwerking. Overeenkomstig de grondslag van de RPF geldt Gods Woord daarbij als vast en betrouwbaar uitgangspunt.

De afval van God is groot. In Nederland en in Europa. Christenen hebben in gehoorzaamheid de weg te wijzen om tot vernieuwing en perspectief te komen: luisteren naar Gods Woord en doen wat Hij van ons vraagt. Ook in de Europese politiek, ook in het Europeparlement.

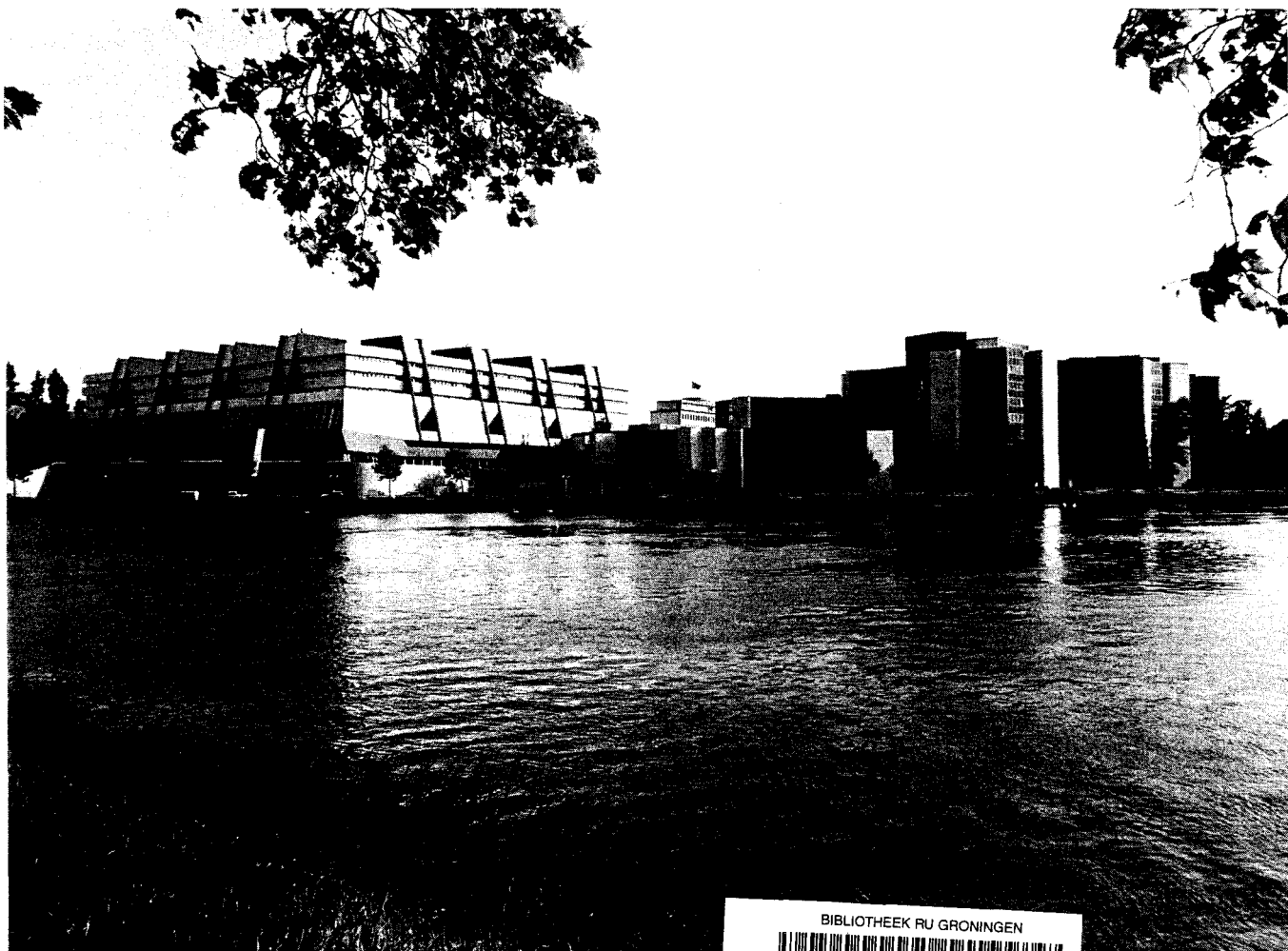
Een dergelijke (geloofs-)houding staat haaks op de hoge idealen, die menigeen heeft omtrent een verenigd Europa.

Een in deze houding aanvaarde christelijk-politieke roeping onderscheidt zich principieel van andere politieke visies, zowel wat betreft de nationale als de Europese politiek.

Diverse vormen van Europese samenwerking hebben zich geleidelijk aan ontwikkeld, waarbij in feite verschillende Europese Gemeenschappen (veelal ten onrechte aangeduid met de afkorting EG voor Europese Gemeenschap) ontstonden. Zo werd aangevangen met samenwerking op het gebied van kolen en staal. (1950/51, de EGKS: Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal).

Vervolgens kwamen de zg. EEG- en Euratom-verdragen tot stand, waarbij de samenwerking werd uitgebreid met het oog op het scheppen van een Europese (binnen)markt voor de produktie van de lidstaten. De douane-unie en het gemeenschappelijk landbouwbeleid hebben er in belangrijke mate toe bijgedragen dat Westeuropese economieën zo snel uit de as van de Tweede Wereldoorlog konden herrijzen.

Met name in de eerste jaren koesterden velen hooggestemde idealen over de mogelijkheden van Europese samenwerking

BIBLIOTHEEK RU GRONINGEN
2300 8556

en zelfs politieke éénwording. Dat is wel te begrijpen als men bedenkt welke verwoestende uitwerking de conflicten tussen Europese naties hebben gehad, zowel in Europa als daarbuiten.

Ook nu nog heerst de gedachte aan politieke éénwording, ten dele in reactie op de herhaalde Europese crises. Te verwijzen valt naar het ontwerpverdrag voor een Europese Unie, dat op 15 februari jl. met grote meerderheid in het Europees Parlement is aangenomen. De RPF staat afwijzend tegenover het streven naar een Europese eenheidsstaat. Daarvoor zijn onder andere de volgende redenen aan te voeren.

Naast de belangen-tegenstellingen op politiek-economisch gebied bestaan er zulke culturele en religieuze verschillen tussen de diverse Europese naties, dat niet echt van „Europese gemeenschap” kan worden gesproken. Op bijzondere wijze weerspiegelen al die verschillen zich nog weer in de zg. Noord-Zuid-tegenstellingen binnen de EG.

De RPF wil de Europese samenwerking beoordelen tegen het licht van de bijbelse opdracht om ook de samenleving in verantwoordelijkheid en gehoorzaamheid aan God de Here, tot ont-plooiing te doen komen.

Vandaar dat de RPF weliswaar op zichzelf positief staat tegenover voortgaande **samenwerking** op economisch, sociaal, militair, cultureel, ja ook op politiek gebied, maar daarentegen een Europese staatkundige **eenwording** onaanvaardbaar acht, tenminste zolang in de Europese integratiegedachte het element van de doorwerking en de integratie van fundamentele reformatorische staatkundige beginselen (die wij in eigen land voorstaan) ontbreekt.

Op grond van haar principiële visie op verantwoordelijkheden wil de RPF de impasse in de besluitvorming van de EG doorbreken, door te wijzen op de broodnodige principiële afweging van taken die in nationaal dan wel **inter**-nationaal verband moeten worden aangevat. Vanuit die kritische houding wil zij komen tot verantwoorde samenwerkingsvormen, opdat de eigen verantwoordelijkheid der lidstaten niet wordt uitgehold, noch op de EG afgewenteld.

Het gaat daarbij niet om de eigen verantwoordelijkheid of de nationale zelfstandigheid als een doel in zichzelf. Wél is het onze diepe overtuiging, dat de mogelijkheden om God de Here te dienen meer gewaarborgd zijn in een samenwerkingsverband van tien zelfstandige Europese staten dan in een Europese unie met misschien zelfs een **supra**-nationale regering.

De vrijheid om God te dienen overeenkomstig Zijn Woord kan dan al gauw op het spel staan!

De RPF beschouwt de Europese samenwerking dan ook als een **bondgenootschap** van tien zelfstandige staten – een confederatie en niet een superstaat of federatie.

We menen dat we de gelegenheid niet voorbij mogen laten gaan om ook in het centrum van de Europese samenwerking, in het parlement te Straatsburg, te verwijzen naar de Koning der koningen, de Redder der wereld, en naar Zijn wetten ten leven.

Elke overheid staat in dienst van God en heeft in de eerste plaats aan Hem verantwoording af te leggen. Dat blijft ook gelden, als die overheden een samenwerkingsverband aangaan, en die samenwerking aan een specifiek soort parlementaire controle onderwerpen.

De RPF wil zich in het Europees Parlement evenzeer als in het nationaal parlement, sterk maken voor het uitdragen én praktisch uitwerken van een bijbels-genormeerde visie inzake het besturen en inrichten van de samenleving.

Centraal daarbij staan:

- erkenning van het overheidsgezag als „van God gekregen” en dus aan Hem onderworpen;
- accent op de primaire taken van elke overheid, met name de bescherming van het leven, zowel geboren als ongeboren;
- respect voor de zelfstandigheid van de van Godswet-

ge ingestelde levensverbanden als huwelijk, gezin, kerk.

- eerbiediging van de Naam, de dienst en de dag des Heren (inbegrepen de zondagsrust).

De RPF wil, uitgaande van haar grondslag conform artikel 2 der statuten, met behulp van de volgende hoofdstukken in dit programma een positieve bijdrage leveren aan een verantwoorde wijze van samenwerking binnen Europa, die kan leiden tot vooruitgang binnen een perspectief voor de Europese Gemeenschap.

2. ORGANISATIE VAN DE EUROPESE SAMENWERKING; COÖRDINATIE INZAKE LEVENSBESCHERMING EN MISDAADBESTRIJDING

2.1: Inleiding

De verwezenlijking van een nationaal beleid is op diverse terreinen gediend met een gemeenschappelijk Europees beleid. De RPF staat in beginsel positief tegenover een voortgaande samenwerking binnen Europa.

De RPF is echter geen voorstander van een Europese staatkundige éénwording temeer daar in de Europese integratiegedachte het streven naar één Europa als **machtfactor** vooropstaat. De opvatting dat een centraal-Europese aanpak en optiek **dé** uitweg vormen voor tal van problemen, wijst de RPF af.

In de korte geschiedenis van de Europese gemeenschappen is zeker ook veel goeds bereikt; daarvoor willen we de ogen niet sluiten.

Te denken is aan:

- de bijzondere steun in het kader van gemeenschappelijke ontwikkelingssamenwerking aan de zg. ACS-landen (vgl. 3.2.)
- het gemeenschappelijk energiebeleid, mede in het kader van het Euratom-verdrag (vgl. 5.2.)
- het belang (vooral naar buiten toe) van de Europese Politieke Samenwerking (vgl. 6.1.).

Tegelijkertijd echter dwingen herhaalde crises, begrotingsproblemen en diverse sociaal-economische maatregelen (bijv. stakingsrecht ambtenaren, positie van de vrouw) tot een grondige afweging van de voor- en nadelen van Europese samenwerking.

Het komt ons voor dat verdere integratie, d.w.z. verdere overdracht van bevoegdheden van nationale naar Europese organen, eerder schade dan winst oplevert voor de Europese samenwerking, namelijk vanwege een vergroting van de reeds bestaande kloof tussen kiezers en volksvertegenwoordigers.

Het zicht op het politiek handelen en spreken van de eigen volksvertegenwoordigers in het Europees Parlement wordt nodeloos bemoeilijkt door de vorming van „supra-nationale fracties”. Vandaar dat de RPF voorstander is van verruiming van mogelijkheden tot fractievorming als ook nationale standpuntbepaling en stemming.

Voorts moet worden opgemerkt dat de invloed van Europese richtlijnen op justitieel en sociaal terrein reeds nu te groot is. Nederland wordt nu al in een aantal opzichten geregeerd door „Europa”. En dat is een kwalijke zaak. De wijze waarop de besluitvorming in de Europese ge-

meenschappen plaatsvindt, speelt uiteraard een doorslaggevende rol bij de instandhouding en verdere ontwikkeling van de Europese samenwerking. Het probleem daarbij is dat geleidelijk aan het initiatief-monopolie van de Europese Commissie tot tal van beleidsvoorstellen is uitgehold, als gevolg van het onvermogen van de Europese ministerraad om tot gemeenschappelijke besluiten te komen. Daarmee wordt het Europees Parlement getroffen, omdat zijn bevoegdheden zich richten tot het ambtelijk orgaan (de Europese Commissie). Vooreerst is nodig, dat de impasse in de besluitvorming binnen de Ministerraad wordt doorbroken en gemeenschappelijk beleid wordt voorbereid, waarin internationale en nationale taken beter tegen elkaar worden afgewogen. Een versterking van de invloed van het Europees Parlement is in dit verband van wezenlijk belang voor het voortbestaan van de Gemeenschap. Verruiming van de bevoegdheden van het Europees Parlement schept dan ook de mogelijkheid het beleid van de Europese Ministerraad beter te controleren. Deze overwegingen brengen de RPF tot de volgende programmapunten.

2.2: Organisatie van de Europese samenwerking

Er moet meer ruimte komen voor standpuntbepaling en stemming door nationale volksvertegenwoordigers in gehele of gedeeltelijke gezamenlijkheid, over partijpolitieke grenzen heen. De gehanteerde minimumaantallen wat betreft het mogen optreden als fractie (minimum 10, 15 of 21, afhankelijk van de aard van de fractie) dienen te vervallen. De kiezer brengt zijn stem uit op volksvertegenwoordigers en niet op fracties.

Het Europese parlement in Straatsburg: Brussel moet definitieve vestigingsplaats worden.

De informatie-uitwisseling tussen enerzijds parlementariërs en bewindslieden in Straatsburg en anderzijds die te Den Haag dient behouden te blijven en zover mogelijk en zinvol nog bevorderd te worden door (o.m.) regelmatige debatten in het Nederlandse parlement over de zaken van het Europees Parlement, de Europese Commissie en de (Europese) Raad van Ministers.

De RPF zal zich inzetten voor een daadwerkelijk functioneren van het Europees Parlement en zal streven naar uitbreiding van diens bevoegdheden, met name om via zijn begrotingsbevoegdheden meer greep te krijgen op de besluitvorming van de Europese (Minister-)Raad.

Wetgevende bevoegdheden dienen nadrukkelijk te worden voorbehouden aan de nationale parlementen.

Europees Parlement en (Europese) Raad van Ministers moeten vaker met elkaar geconfronteerd worden, overigens met behoud van de bevoegdheden van de afzonderlijke, nationale ministers (o.m. vetorecht). Ook dienen algemene beschouwingen in het EP te gaan plaatsvinden.

Ontwikkeling van de Europese Raad in de richting van een centraal beleidsorgaan dient met alle kracht te worden tegengegaan. Een versterking van de positie van de Europese Commissie is persé niet gewenst.

In de komende zittingsperiode van het Europees Parlement dient Brussel als definitieve vestigingsplaats voor de Europese organen gekozen te worden, teineinde de kostenverspillende verhuizingen te beëindigen.

Onkostenvergoedingen voor Euro-ambtenaren en -parlementariërs dienen in een redelijke verhouding te staan tot de werkelijk gemaakte onkosten. Tevens dient de salariering en de belastingheffing voor Euro-ambtenaren, -parlementariërs op hetzelfde niveau gebracht te worden als gebruikelijk is voor nationale parlementariërs en voor nationale ambtenaren in vergelijkbare functies.

2.3: Levensbescherming en misdaadbestrijding

- Allereerst dient geijverd te worden voor wettelijke bescherming van alle leven, geboren én ongeboren. Voor de Europese samenwerking betekent dit:
  - bestrijding van het zg. abortus-toerisme;
  - verhindering van de oprichting van nieuwe abortus-klinieken, en sluiting van reeds bestaande;
  - erkenning van de diverse pro-life-bewegingen als instellingen voor daadwerkelijke maatschappelijke zorg.
- Voorts moet gestreefd worden naar een gemeenschappelijke bestrijding van internationale misdaad, zoals vliegtuigkapingen en terroristische acties. Met name dienst de bestrijding van de handel in verdovende middelen, zowel hard als soft drugs, gezamenlijk te worden uitgewerkt.

Een daarop gerichte verbetering van de bestaande recherche- en politiesamenwerking tussen de landen van de EG en eventueel andere landen, die zich hiertoe bij verdrag verbinden, dient te worden bevorderd.
- De vrijheid van godsdienst en het dienovereenkomstig leven worde ook op Europees niveau bevorderd dan wel beschermd. Betrekkingen met naties die geen godsdienstvrijheid toestaan, worden door de gezamenlijke Europese naties beperkt, of gebruikt als middel om godsdienstvrijheid te bevorderen.
- In april 1983 is bij Europees verdrag de afschaffing van de doodstraf geregeld. De RPF keurt dit verdrag af op grond van de ten diepste God- en mensonterende argumenten die daarvoor worden aangevoerd.
- Grensoverschrijdende fraude m.b.t. belastingen en sociale uitkeringen dient te worden bestreden, mede door middel van onderlinge afstemming van de verschillende wettelijke bepalingen.

2.4: Toetreding van nieuwe lidstaten

- Het principe-besluit om de aanvragen van Portugal en Spanje te accepteren werd reeds lang genomen. Men heeft de toetredingsdatum geleidelijk aan tot 1984 en nog later verschoven. De moeilijkheden rondom de toetreding van Spanje en Portugal hebben in het bijzonder te maken met de begrotingsproblematiek waarmee de Gemeenschap reeds enkele jaren kampt. De RPF is van mening dat de begrotingsproblemen spoedig opgelost moeten worden, teneinde de gedane belofte aan Spanje en Portugal in te lossen.
  - Verzoeken tot toetreden van nieuwe lidstaten dienen in het vervolg getoetst te worden op (onder meer) de erkenning van die staten, die als staatsvorm een democratie hebben. Daarbij is bijzonder te denken aan de staat Israël.

3. COÖRDINATIE VAN SOCIAAL-ECONOMISCH BELEID

3.1: Inleiding

Het begin van de Europese gemeenschappen lag in de samenwerking m.b.t. handel en industrie in de EGKS, de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Vervolgens ontstonden de EEG, de Europese Economische Gemeenschap en de Euratom, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie. Genoemde drie gemeenschappen komen te staan onder de verantwoordelijkheid van de Vergadering van de Europese Gemeenschappen, die geleidelijk aan bekend is komen te staan als EG, Europese Gemeenschap (enkelvoud!). Zoals al eerder in dit verkiezingsprogramma is gesteld, wijst de RPF het eenheidsideaal omtrent Europa af, maar wil

zich desondanks positief opstellen ten aanzien van **samenwerking** van zelfstandige staten op (sociaal-) economisch terrein.

Door de toegenomen onderlinge afhankelijkheid tussen de lidstaten is de kans steeds groter geworden dat zuiver nationale maatregelen elkaar tegenwerken. In tijden van economische stagnatie proberen lidstaten door middel van protectionistische maatregelen hun positie te versterken ten koste van die van andere landen. Ongetwijfeld kampen alle Europese landen met overeenkomstige sociaal-economische problemen. Deze hangen ten nauwste samen met ingrijpende structurele veranderingen, die zich in de wereldeconomie hebben voorgedaan. De wijze waarop de lidstaten van de EG op de problemen reageren is van uiteenlopende aard. Niet ontkend kan worden dat de oplossing van deze problemen ernstig wordt bemoeilijkt doordat er geen sprake is van een samenhangende gemeenschappelijke gecoördineerde aanpak van de problemen. De RPF pleit dan ook voor een betere coördinatie van het nationaal-macro-economisch beleid.

Bij deze samenwerking gaat het onder meer om een verhoging van het levenspeil en de welvaart in de aangesloten landen. Op zich is daar – bijbels gezien – niets op tegen. Zeker de verbetering van het levenspeil kan geschieden overeenkomstig de cultuuropdracht.

Bij het streven naar meer welvaart dient men er voor te waken dat voor dat doel ook kwalijke middelen worden gebruikt; dan zou er immers sprake zijn van zoiets als een vooruitgangsgeloof.

De RPF wil benadrukken, dat ook bij de Europese samenwerking op sociaal-economisch terrein de wetten en normen van de Heilige Schrift in acht genomen moeten worden. Het zijn wetten-ten-leven, die niet kunnen worden geschonden zonder schadelijke gevolgen voor mensen en samenleving.

Concreet betekent dit onder meer, dat bij de (sociaal-) economische samenwerking ook de ontwikkelingssamenwerking betrokken dient te worden. (3.2.)

Vervolgens verdienen ook de bestrijding van de massale werkloosheid in Europa en, in verband daarmee, een adequate regeling van de sociale zekerheid, de aandacht. (3.3. en 3.4.)

Daarna zijn de bevordering van onderlinge handel en de afstemming van het industriebeleid aan de orde. (3.5) Tot slot aandacht voor de financiële kant van de zaak: Europees Monetair Stelsel. (3.6.)

3.2: Ontwikkelingssamenwerking

De EG onderhoudt nauwe betrekkingen met de minst ontwikkelde landen in het bijzonder en met de ontwikkelingslanden in het algemeen. De opvolgende verdragen van Lomé met de Afrikaanse, Caraïbische en Zuidzee-staten zijn hiervan een voorbeeld (zie plaatje 4).

Daarnaast echter bestaat er nauwelijks een **gemeenschappelijk** ontwikkelingsbeleid binnen de EG.

Ook wordt er te weinig aandacht besteed aan de effecten van het EG-landbouwbeleid op de landbouw en voedselvoorziening in de Derde Wereld.

Enkele actiepunten:

- Het verlenen van zoveel mogelijk hulp aan landbouw-ontwikkelingsprojecten in ontwikkelingslanden, stimulering van een intern beleid in die landen ter bevordering van een eigen, zelfstandige voedselproductie.
- Het verlenen van financiële en technische bijstand aan ontwikkelingslanden voor het verbeteren van hun afzetstructuur en het opzetten van exportprojecten. Temeer is hulp geboden ingeval van acute problemen, zoals hongersnood, natuurrampen, enz.

- Voedselhulp aan hongergebieden vanwege de Europese Gemeenschappen kan zowel bestaan uit het schenken van landbouwoverschotten als uit het inkopen van voedsel uit overproductie van ontwikkelingslanden om die in hongergebieden in te zetten. Er dient op te worden toegezien, dat het geschonkene ook echt ter bestemde plaats komt.
- De zeggenschap over het eigen hulpprogramma blijft bij de lidstaten berusten. Deze hulpverlening moet bij voorrang geschieden in de allerarmste landen en in landen, waar de hulpverlening kan aansluiten bij de verbreiding van het Evangelie.
- Steun aan gewelddadige bevrijdingsbewegingen, die de legitieme overheid omver willen werpen wijst de RPF af.
- In beginsel behoort geen steun ten behoeve van overheidsprojecten te worden verleend aan die naties,
  - die de prediking van het Evangelie verbieden of belemmeren dan wel kerkelijke hulp geen voortgang laten vinden;
  - die een bedreiging vormen voor vrede en veiligheid
  - die burgers beperken in hun burgerlijke en/of geestelijke vrijheden.
 Dit sluit steun aan **particuliere** projecten in dergelijke landen echter niet uit; deze komen immers direct aan de betreffende burgers ten goede.
- De Europese Gemeenschappen dienen te streven naar betere economische en financiële verhoudingen tussen het geïndustrialiseerde Westen en de Derde Wereld. Binnen het kader van UNCTAD moeten de lidstaten eendrachtig streven naar een duurzame en effectieve dialoog tussen Noord en Zuid.
- De RPF waardeert de verdragen van Lomé vanwege de EG

Individualisering van de werkgelegenheid moet worden bestreden; man en vrouw mogen niet beiden een volledige plaats in het arbeidsproces opeisen.

met de ACS-landen (pl. 4) als zeer positief. Bij voortgaande ontwikkelingssamenwerking dient gewaakt te worden voor het groeien van een (eenzijdige) afhankelijkheidsrelatie van de ACS-landen met de EG.

- Het opwerpen of doen voortbestaan van handelsbarrières ter bescherming van de Europese binnenmarkt, dient terwille van ontwikkelingslanden beperkt te worden.
- Gestreefd dient te worden naar een zodanige vorm van ontwikkelingssamenwerking dat het binnen enkele naties bestaande „concentratiebeleid” wordt aangevuld en versterkt.
- Overweging verdient het verschaffen van ontwikkelingshulp aan de onafhankelijke thuislanden in Zuid-Afrika.

Werkgelegenheid

De omvang én de toename van de werkloosheid in Europa zijn zó groot, dat ingrijpende maatregelen onvermijdelijk zijn. In het bijzonder aan jongeren dient perspectief op zinvolle arbeid te worden geboden. Men spreekt al van een „verloren generatie”. Daarin kan en mag vooral een christelijke politieke partij niet berusten.

Indien en voorzover de Europese samenwerking bijdraagt tot versterking van de diverse nationale initiatieven ter bestrijding of beperking van de werkloosheid, is zulk een bijdrage van harte welkom.

Enkele uitgangspunten voor de RPF:

- Het tot staan brengen van de nog steeds groeiende werkloosheid moet gezocht worden in versterking van de marktsector. De collectieve sector dient ook op Europees niveau te worden teruggedrongen.
- Een Europees werkgelegenheidsbeleid wordt afgewezen, temeer waar dat voorbijgaat aan bijbelse gegevens over huwelijk, gezin, ouderlijke zorg en verantwoordelijkheid van de kostwinner voor zijn/haar gezin.

- Individualisering van de werkgelegenheid dient te worden bestreden; Europese initiatieven op dit terrein behoren achterwege te blijven.
- Ingeval op enigerlei wijze zou moeten worden overgegaan tot herverdeling van arbeid (bijv. door arbeidstijdverkorting), dient ervoor gezorgd te worden dat een toereikend inkomen voor kostwinners en hun gezin blijft bestaan.
- Bij eventuele arbeidstijdverkorting dient gewaakt te worden voor (verdere) verzwakking van het bedrijfsleven als gevolg van (verdere) stijging van loonkosten.
- Het nationale beleid tot teruggedringing van de loonkosten, met inachtneming van de positie van de laagstbetaalden, dient door eventueel Europees beleid versterkt i.p.v. verzwakt te worden.
- Loononderhandelingen behoren in eerste instantie tot de gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgever(s) en werknemer(s). Slechts in uiterste noodzaak ligt hier een taak voor nationale overheden, laat staan voor ingrijpende Europese bemoeienis.
- Weerstand dient te worden geboden aan pogingen tot het invoeren van een centraal-geleide Europese, economische ordening.

3.4: Sociale zekerheid

De nationale overheden zijn en blijven zelf verantwoordelijk voor een voorwaardenscheppend beleid terzake van een rechtvaardig stelsel van sociale zekerheid. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering daarvan dient zoveel mogelijk door de overheid te worden afgestoten, terwille van een heilzame ontplooiing van de samenleving.

Voor Europese organen geldt temeer, dat zij hoogstens een beperkte, coördinerende taak hebben inzake de sociale zekerheid.

De bestaande verscheidenheid tussen de lidstaten ten aanzien van de wijze van organisatie en financiering van de sociale zekerheidsstelsels is een gevolg van de onderscheiden nationale politieke tradities en sociaal-economische structuren.

Enkele uitgangspunten voor de RPF:

- Een vérgaande harmonisatie is noodzakelijk noch gewenst, ook al verdient de positie van grensarbeiders inzake hun sociale zekerheid nadere aandacht.
- De RPF zal de Bijbelse roeping van man en vrouw in gezin en samenleving sterk bepleiten, en van daar uit een (Europees) emancipatiebeleid beoordelen.
"Mannen en vrouwen moeten gelijke ontwikkelingskansen en rechten hebben in de samenleving met erkenning van elks eigen taak en aanleg. De gehuwde vrouw heeft een Bijbelse roeping om met haar man de taken in het gezin uit te voeren.
Vervulling van die taak verhindert dat beiden een volledige plaats in het arbeidsproces kunnen opeisen. Opvoeding van de kinderen is een taak van de ouders en kan niet aan derden worden overgelaten". (RPF-verkiezingsprogramma, 1982, paragraaf 8.8).
- Het grote sociale belang van het kostwinnersbegrip, voor gezin en samenleving, dient ook voor eventuele regelgeving op Europees niveau, uitgangspunt van beleid te zijn.
- Inzake de kinderbijslag dient het woonlandbeginsel in de EG erkenning te verkrijgen.
- Overigens worde Europese regelgeving op sociaal-economisch terrein beperkt, terwille van een ontplooiing van mens en samenleving in verantwoordelijkheid.

3.5: Vervoer, handel en industrie

Vervoer

Eén van de belangrijkste verworvenheden van de Europese integratie is de (overigens nog geenszins volledige) vrijmaking van het interne verkeer van goederen en diensten.

Ongeveer de helft van de buitenlandse handel van de individuele lidstaten speelt zich binnen de Gemeenschap af.

Met name voor Nederland is de betekenis van het vrije verkeer van goederen binnen de gemeenschappelijke markt relatief groot. Een gemeenschappelijk vervoerbeleid is mogelijk zonder dat dit gepaard hoeft te gaan met een beslag op additionele begrotingsmiddelen van de Europese Gemeenschappen. Het ontbreken van een werkelijk gemeenschappelijke, vrije vervoersmarkt leidt tot grote inefficiëntie van produktiefactoren en een groot rendementsverlies. Een gemeenschappelijk vervoersbeleid zal de prijzen van de vervoerde goederen lager kunnen doen zijn en de concurrentiepositie van de goederen uit de Europese Gemeenschappen verbeteren.

Enkele actiepunten:

- Opheffing van resterende handelsbelemmeringen zal door de Europese commissie en het Europees Parlement krachtig dienen te worden bevorderd.
- Oneigenlijk gebruik van douanemaatregelen (bijv. tijdelijk vasthouden van seizoengebonden artikelen) dient te worden bestreden.
- Het behoud en versterking van een **gemeenschappelijke** binnenmarkt verdienen hoge prioriteit in een beleid gericht op verdieping van de Europese samenwerking.
- De handelspolitiek ten opzichte van derde wereldlanden moet meer gemeenschappelijk worden gemaakt, in het bijzonder met het oog op de handhaving van een vrije binnenmarkt.
- Mogelijkheden tot afschaffing van z.g. D-zones dienen te worden onderzocht.

Ontwikkelings- en industriebeleid

De verantwoordelijkheid voor een ontwikkelings- en industriebeleid berust allereerst bij de nationale overheden.

Ingeval er Europese initiatieven worden genomen, dienen die gericht te zijn op produktie in die landen of streken, waar de gunstigste voorwaarden voor een lonende produktie aanwezig zijn. Voorkomen dient te worden, dat produktieverbetering door Europese heffings-maatregelen wordt afgestraft (b.v.: tuinbouw, landbouw en fruitteelt).

Een Europees beleid dient gericht te zijn op vergroting van de economische zelfstandigheid van het betreffende land of gebied.

enkele actiepunten:

- Voor de staalindustrie dient in gemeenschappelijkheid een beleid te worden uitgezet, dat een einde maakt aan zowel de bestaande overcapaciteit als de concurrentie-vervalsende steunmaatregelen van nationale overheden.
- In het algemeen dient de steunverlening door nationale overheden beperkt te blijven en mag deze niet leiden tot concurrentievervalsing.
- Protectionisme dient te worden bestreden.
- Harmonisatie van technische normen en standaarden worde bevorderd.

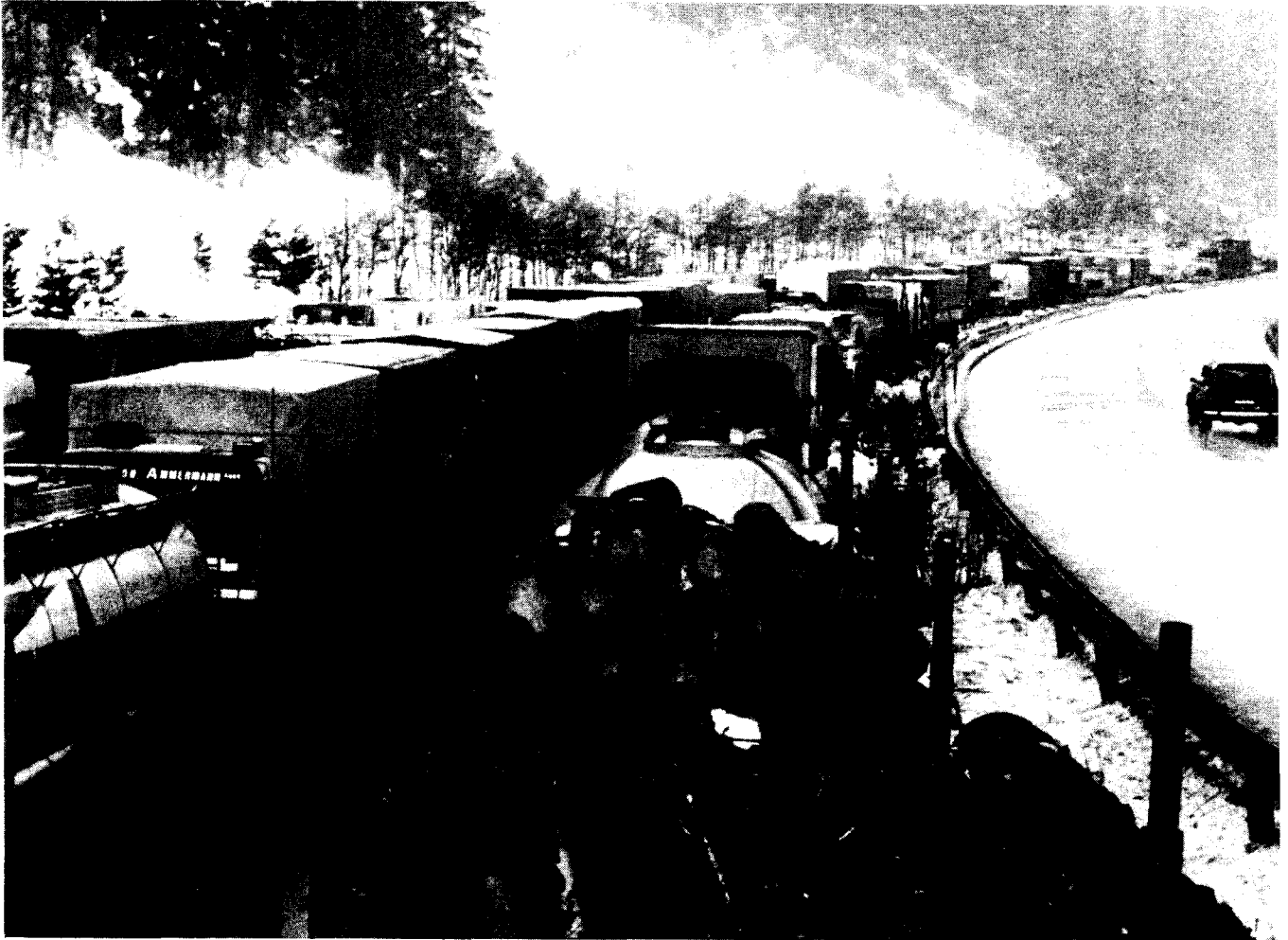
3.6: Europees Monetair Stelsel en Financiën

In het kader van de economische samenwerking is het bestaan van het Europese Monetaire Stelsel een belangrijke verworvenheid. Juist het EMS heeft binnen de Gemeenschap voor een betrekkelijke monetaire stabiliteit gezorgd. Het EMS moet dan ook beschouwd worden als een centraal onderdeel van de gemeenschappelijke markt.

Enkele uitgangspunten:

- De onderlinge valuta-koppeling tussen de verschillende nationale munteenheden resp. de Europese reken-eenheid dient niet strakker te zijn dan verantwoord is met het oog op de ontwikkeling van de nationale economieën.
- De invoer van één „Europese” munteenheid voor de EG dient te worden afgewezen, omdat Europa geen politieke eenheid is (en niet mag worden).

Het ontbreken van een werkelijk gemeenschappelijke, vrije vervoersmarkt leidt tot groot rendementsverlies.

- Er mag in beginsel niet worden overgegaan tot een vergroting van de eigen middelen van de EG door verhoging van de 1% BTW-heffing in de lidstaten; in dit verband dient prioriteit te worden gegeven aan de beheersing of terugdringing van de kosten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.
- De bevoegdheid tot het heffen van belasting blijft berusten bij de lidstaten. Het is ongewenst te streven naar een Europese belastingheffing, waarbij aan het Europees Parlement een daartoe strekkende bevoegdheid wordt gegeven.
- De middelen van de EG dienen zorgvuldig te worden beheerd. Bij de verstrekking van kredieten en subsidies en het verrichten van andere uitgaven wordt aan de regeringen van de lidstaten zo goed mogelijk opgave gedaan van het feitelijke aandeel van elke lidstaat bij deze betalingen.
- Ter stimulering van de export naar opkomende industrielanden dient een gemeenschappelijk kredietverzekeringsbeleid tot stand te komen, gericht op een harmonisatie van verzekeringsvoorwaarden. Een Europees herverzekeringsinstrument kan daartoe bijdragen.
- Nieuw gemeenschappelijk beleid, waarvoor aanvullende financiële middelen vanuit de lidstaten nodig zijn, dient duidelijk effectiever te zijn dan nationale programma's.
- De invoering van een financieel vereveningsstelsel binnen zekere grenzen kan overwogen worden, met name indien daardoor een vermindering van de bijdragen van minder welvarende lidstaten aan de gemeenschapsbegroting zou worden bereikt. (voorzover althans die bijdragen de ontvangsten uit de EG-kas overtreffen).
- De verordeningen van de Europese Gemeenschappen dienen niet zodanig ingewikkeld te zijn dat een doeltreffende controle wordt bemoeilijkt en ruimte ontstaat voor frauduleuze handelingen met EG-gelden.

- Onderzocht moet worden of de activiteiten van de opsporing- en controlediensten van de Europese Rekenkamer dienen te worden uitgebreid.
- Voor de bestrijding van fraude met landbouwgeden dienen moderne controlemethoden voor het onderzoek ter plaatse in de lidstaten ingevoerd te worden.

4. GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUW- EN VISSERIJBELEID

4.1: Landbouwbeleid

De hoofdgedachte bij het gemeenschappelijk landbouwbeleid is het tot stand brengen en in stand houden van één vrijwel uniform prijspeil voor de in de EG-landen voortgebrachte landbouwproducten, op zodanige hoogte dat de boeren er een redelijk inkomen aan kunnen ontleen. Geleidelijk aan is deze Europese landbouwpolitiek onder zware druk komen te staan. Bijna driekwart van de Europese begroting gaat op aan landbouwuitgaven. Het is dan ook niet zo verwonderlijk dat van alle kanten de roep om herstructurering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid toeneemt.

De RPF is voorstander van de volgende uitgangs- c.q. actiepunten die het Europese landbouwbeleid uit het slop kunnen halen.

- Een harmonisatie van het landbouwbeleid in de EG-landen, die zo snel mogelijk moet leiden tot onderlinge afstemming van regelingen en de daaraan verbonden controlesystemen, fiscale regelingen inbegrepen.
- Een redelijk evenwicht tussen vraag en aanbod van agrarische producten op een geïntegreerde markt. Eén en ander

kan dan op een juiste wijze leiden tot een meer verantwoord begrotingsbeleid.

- De RPF is geen voorstander van allerlei superheffingen. Het specialisatiebeginsel, dat wil zeggen daar produceren waar de productieomstandigheden het gunstigst zijn, mag niet worden aangetast.
- Markt- en prijsbeleidsinstrumenten moeten beter op hun praktische doelmatigheden worden getoetst.
- Geleidelijke afbouw van Monetaire Compenserende Bedragen (MCB's) is gewenst, met inachtneming van de belangen van de betrokken partijen.
- Geen doorbreking van het 1%-plafond zonder de noodzakelijke aanpassingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.
- Aandacht dient gegeven te worden aan behoud of verbetering van mogelijkheden tot productie onder gelijkwaardige omstandigheden in de diverse lidstaten. Met nadruk dient daarbij gelet te worden op de buitenmarkt van de EG inbegrepen de voor Oost-Duitsland gunstige handelsovereenkomst (die zeer nadelig kan zijn voor onze tuinbouw).
- Bij import van fruit en bloemen van het zuidelijk halfrond dient nauwkeurig nagegaan te worden of dit een vergrote c.q. nieuwe vraag van de consument oproept danwel de vraag naar eigen producten doet afnemen.

4.2: Visserij

De EG-regelingen inzake de vangstbeperking zijn sterk in het nadeel van de Nederlandse visserij uitgevallen. Daarbij komt nog dat andere EG-lidstaten niet zo streng toezien op het naleven van de regels. De Nederlandse visser is daarvan de dupe.

De RPF is geen voorstander van allerlei superheffingen zoals op de melkproductie.

In EG-verband dient van de volgende punten te worden uitgegaan:

- Via overleg dient te worden voorkomen dat landen hun visserijgrenzen naar willekeur vaststellen; zeerechten en vangstgebieden van nationale vissers worden daardoor aangetast. De nationale 12-mijlszône dient te worden beschermd.
- Europese viswateren rond de gezamenlijke kust moeten in principe open staan voor alle vissers uit deze lidstaten. Het claimen van exclusieve visserijzônes moet afgeschaft worden.
- Het vissen in Europese wateren door niet-lidstaten dient drastisch beperkt te worden.
- In het kader van de visstand-bescherming zal aan de belangen van de consumptievisserij prioriteit gegeven dienen te worden boven de industrievisserij.
- Een voor alle lidstaten geldende geharmoniseerde regeling van aan de visserij opgelegde maatregelen zal moeten worden ontworpen.
- Invoer van visserijproducten tegen abnormale voorwaarden uit derde landen dient te worden verboden.
- Een voor ieder van de lidstaten rechtvaardig werkend vangstverdelingsbeleid zal tot stand moeten komen, waarbij de volgende zaken dienen te worden geregeld:
  - a. Vaststelling van een maximum aantal vangstscheepen, gekoppeld aan een capaciteits- of PK-stop en een lengte-maximum van de boomkor.
  - b. Vervanging van de registratieplicht door vaststelling van een maximum aantal visdagen en uitbreiding van de stillig-periode.
  - c. Een doeltreffende en realistische controle en begeleiding van de vissers, waarbij naast de biologische aspecten ook de sociaal-economische effecten van getroffen maatregelen tot hun recht komen. Voor vissoorten, die in versterkte mate

Het vissen in Europese wateren door niet-lidstaten (hier een Oostduits schip) moet drastisch worden beperkt.

voorkomen en dus niet overbevist zijn, moet bevinging binnen redelijke grenzen mogelijk gemaakt worden.

5. EUROPESE SAMENWERKING BETREFFENDE MILIEU- EN ENERGIE-BEHEER

De Here God heeft de mens als opdracht gegeven om (in het zweet zijns aanschijns) de aarde te (be-)bouwen en te bewaren. Hij mag daarbij ook genieten van het vele goede en onbeschrijflijk mooie dat de Here ons in de schepping heeft toevertrouwd.

Het beheer van natuur en milieu en een verantwoord gebruik van (natuurlijke) brandstoffen verdient dus serieuze aandacht.

De RPF staat een Europees milieu- en energiebeleid voor, dat uitgaat van christelijke normen betreffende de menselijke verantwoordelijkheid voor milieu en energie, en niet van de menselijke autonomie (zelfwetgeving). Zij wil daarbij wijzen zowel op de gevaren van een vertechniseerde wereld als op die van een ongebreideld milieu-activisme.

5.1: Milieu

- De sanctie middelen bij grensoverschrijdende milieudelicten, zoals onder meer de zoutlozing van de Franse kalimijnen en de verontreiniging van de Rijn, moeten versterkt worden.
- Er dient een regeling getroffen te worden voor internationale

„milieu-effect-rapportage” voor nieuwe, grote industriële installaties.

- De EG moeten stimulerend optreden bij onderzoek en ontwikkelingswerk ter verkrijging van middelen voor bronopsporing van „lange afstands verontreinigers”.
- In Europees (mondiaal) verband dienen op korte termijn maatregelen getroffen te worden om de emissies van zwaveldioxyde en stikstofoxyden te beperken. Tevens dient onderzoek te worden ingesteld naar de effecten en consequenties van de toename van het kooldioxydegehalte in de atmosfeer, door verbranding van fossiele brandstoffen.
- In alle landen van de EG moet intensieve voorlichting gegeven worden over het verband tussen energieopwekking en (weg-)vervoer enerzijds en milieuverontreiniging anderzijds.
- Het is gewenst dat het Europese Hof van Justitie bindende uitspraken doet t.a.v. de naleving van internationale afspraken over grensoverschrijdende milieuverontreiniging.
- Milieu-eisen in de Europese resp. internationale milieubepalingen dienen zoveel mogelijk op elkaar te worden afgestemd.
- Bij het opstellen van milieuvoorschriften in Europees/internationaal verband dient de volksgezondheid een hoge prioriteit te hebben.
- Natuurbescherming, onder meer in grensgebieden en -wateren, dient met inachtneming van resp. in afweging met overige rechtsbelangen, zo veel als mogelijk is in gemeenschappelijkheid te worden geregeld. Bijzondere aandacht worde daar bij gegeven aan unieke broed- of kweekplaatsen.

5.2: Energie

De energievoorziening is in de afgelopen jaren een steeds belangrijker rol gaan spelen als gevolg van de snel gestegen prijzen van o.m. gas en olie.

Voor de toekomst is het een zaak van wijs beleid om ons niet afhankelijk te stellen van één type energie dan wel van leveranciers daarvan.

Het valt niet te verwachten dat alternatieve energiebronnen (zonne-, wind- en getijde-energie) op korte termijn in voldoende mate in de bestaande energiebehoeften zullen kunnen voorzien.

Overschakeling op energie uit steenkool levert niet onaanzienlijke problemen op zoals milieuverontreiniging (verzuring van het milieu) en afvalstoffen (kolenas c.q. vliegias).

Met kernenergie tenslotte doen zich problemen voor op het gebied van bedrijfsveiligheid, dreiging van terrorisme en de verwerking van radio-actief afval.

Wat betreft de Europese samenwerking leidt dat tot de volgende actiepunten:

- De Europese naties streven in gemeenschappelijkheid naar beperking van de afhankelijkheid van andere politieke machten, zoals ten aanzien van de OPEC-landen inzake olie-invoer, en betreffende de Sovjet-Unie aangaande gasleveranties. Belangrijke instrumenten daartoe zijn:
  - coördinatie van het aanleggen van strategische grondstofvoorraden.
  - ontwikkeling van alternatieve energiebronnen zoals zonne-, wind- en getijde-energie en kernfusie.
- Bovenal echter worde besparing bevorderd uit oogpunt van verantwoord rentmeesterschap, besparing zowel door particulieren (bijv. woningisolatie), als door bedrijven (bijv. warmte/krachtkoppelingen), als door overheden (bijv. stadsverwarming).
- Het gezamenlijk onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe energiebronnen worde geïntensiveerd, met inachtneming van de zelfstandigheid en het specifiek karakter van de verschillende naties (Nederland bijv. windenergie; Frankrijk bijv. getijde-energie).

De zure regen heeft ernstige gevolgen voor de bossen in Europa. Een gemeenschappelijke aanpak in EG-verband is noodzakelijk.

- Het onderzoek naar oplossingen voor de genoemde problemen wat betreft kerncentrales, en naar een veilige opslag van radio-actief afval worde met grote prioriteit en met gezamenlijke krachtinspanning voortgezet.

6. EUROPESE POLITIEKE SAMENWERKING EN VEILIGHEID

6.1: Europese politieke samenwerking

Het overleg over zaken van buitenlandse en veiligheids-politiek, zoals dat sinds 1970 via het informele kader van de Europese politieke samenwerking (EPS) tussen de EG-lidstaten plaatsvindt, kan een zinvolle bijdrage leveren aan de onderlinge afstemming van het buitenlands en veiligheidsbeleid.

Eigenlijk is deze EPS geen aangelegenheid van het Euro-Parlement. Toch enkele woorden over de gezamenlijke buitenlandse politiek, zoals die binnen het ka-

der van de EPS wordt nagestreefd. Tegen continuering van deze EPS bestaat ook geen bezwaar, op voorwaarde echter dat de ruimte voor het voeren van een eigen buitenlandse politiek door de Nederlandse regering en het daaraan uiting geven in internationaal verband niet onaanvaardbaar wordt beperkt.

- De EG moeten hun politiek ten aanzien van het Arabisch-Israëliësch conflict niet verder ontwikkelen op basis van de Verklaring van Venetië (1981) gezien de rol die daarin wordt toegekend aan de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO. Het gemeenschappelijk Midden-Oostenbeleid zal zoveel mogelijk in samenwerking met de Verenigde Staten tot stand moeten komen, ter ondersteuning van een beleid dat gericht is op de aanvaarding door alle betrokken partijen van Israël's bestaansrecht binnen veilige en erkende grenzen en dat tevens uitzicht biedt op een reële oplossing van het Palestijnse vraagstuk.
- Bescherming van de rechten en vrijheden van burgers tegen staatsdwang en bestrijding van onderdrukking, vervolging, discriminatie en marteling wegens geloof, politieke overtuiging, ras of huidskleur moeten een belangrijk onderdeel

- uitmaken van beleid in het kader van de EPS.
- Bij de besprekingen tussen Oost en West in het kader van de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking binnen Europa moet erop worden aangedrongen, dat de zaak van de mensenrechten niet omwille van de ontspanning naar de achtergrond wordt geschoven.
- In een gecoördineerd buitenlands beleid van de EG-lidstaten kan plaats zijn voor sanctiemaatregelen op o.m. economisch, cultureel en wetenschappelijk gebied als uiting van protest of als politiek pressiemiddel.
- Bij concrete beslissingen daarover dienen de te verwachten effecten – zowel voor de betrokken regeringen als voor de betrokken volken – mede in de overwegingen te worden betrokken en moet gewaakt worden voor selectiviteit.

6.2: Veiligheidsbeleid

Nederland moet in het kader van een gemeenschappelijk Europees Veiligheidsbeleid via de EG en de NAVO streven naar een zo hecht mogelijke samenwerking met de VS. In dat licht bezien moet de vorming van een Europese kernmacht worden afgewezen. De Britse en Franse kernmacht dienen van beperkte omvang te blijven en vormen een wissel op de Amerikaanse garantie tot bijstand aan Europa.

De RPF wil dat initiatieven op het gebied van vrede en veiligheid (het afstoten van kerntaken, wapenbeheersingsvragen etc.) zoveel mogelijk in het kader van de NAVO aan de orde worden gesteld, opdat dit bondgenootschappelijk overleg niet worde uitgehold.

Eenzijdige stappen buiten de NAVO om, hebben een evenwichtsverstoring effect en doorkruisen bestaande wapenbeheersingsgesprekken.

geven die voor de RPF bij de vervulling van haar eventuele taak in het Euro-parlement als schets van uitgangspunten zal dienen voor een nadere invulling van christelijke politiek op Europees niveau.

Dit programma is uitgebracht door de Reformatorische Politieke Federatie, opdat onze inbreng in de Europese politiek gebaseerd zal zijn op de richtlijnen die zijn neergelegd in het Basisprogramma van de RPF en in het nationale verkiezingsprogramma 1982 „Om U te dienen”.

Gehoorzaamheid in verantwoordelijkheid, dat is waar het ons om gaat wat betreft christelijke politiek, ook wat betreft Europa!

7. EUROPESE SAMENWERKING BETREFFENDE ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

De zorg voor onderwijs en cultuur berust in de allereerste plaats bij de onderscheiden lidstaten, en niet bij de Europese organen.

Toch verdient een aantal zaken de aandacht op Europees niveau:

- De RPF zal in het Euro-parlement pleiten voor vrijheid van onderwijs naar levensbeschouwelijke richting (in vele landen bestaat alleen „openbaar” onderwijs).
- De wederzijdse erkenning van diploma's en getuigschriften worde bevorderd, met inbegrip van de daaraan verbonden onderlinge afstemming van opleidingen.
- Het gebruik van talen met een klein taalgebied dient niet nodeloos te worden achtergesteld bij talen met een groot taalgebied.
- De positie van minderheden, van vreemdelingen en met name van vluchtelingen (op religieuze dan wel politieke gronden) behoeft speciale aandacht i.v.m. de eigen culturele verworvenheden. (bijv. zigeuners).
- Verregaand gespecialiseerde gezondheidszorg worde op Europees niveau aangepakt en/of bevorderd. Te denken valt aan hart- en levertransplantaties, maar ook aan bestrijding van uitzonderlijke ziekten zoals AIDS.
- Op mediagebied dient te worden gewaakt voor cultuurvervlakking en -verarming, waaronder mede begrepen het weren van Godslanderende en zeden bedervende uitingen.

TENSLOTTE

Het bovenstaande is slechts bedoeld om de hoofdlijnen aan te